

*een plek voor ontmoeting,
even stilstaan bij het leven
en gewoon kunnen zijn wie je bent*

Jaarverslag 2013

*Stichting het Kruispunt in Nijmegen zorgt vanuit de Titus Brandsmakapel
in het hartje van de stad voor zinnvolle begeleiding van (ex-) dak- en thuislozen.*

Inhoudsopgave

Voorwoord

1. Inleiding
2. Projecten en activiteiten
3. Medewerkers, vrijwilligers en bestuursleden
4. Samenwerking met andere organisaties
5. Huisvesting en faciliteiten
6. Financieel jaaroverzicht
7. Vooruitblik van het bestuur

Voorwoord

Voor u ligt het jaarverslag 2013 van Stichting het Kruispunt. Een bewogen jaar, waarin hoogte- en dieptepunten elkaar afwisselden.

Gelukkig zijn er vooral hoogtepunten te melden. Om er een paar te noemen: 2013 was het jaar waarin we een partnerschap sloten met Talis, de woningcorporatie die de deskundigheid van haar mensen inzet om de Titus Brandsmakapel mee te helpen onderhouden. Het was ook het jaar waarin onze stafleden het initiatief namen voor een monument voor mensen van de straat, op begraafplaats Jonkerbos. Bovendien was 2013 het jaar waarin onze coördinator door omstandigheden enige tijd uitviel, wat door haar betaalde en onbetaalde collega's zeer knap werd opgevangen. En het was het jaar waarin Ellen Hoogveld, na negen jaar van bijzondere betrokkenheid, haar taak als leider van het Atelier van de Overlevingskunst overdroeg.

Het hoogtepunt blijft toch het eenvoudige feit dat het Kruispunt bestaat, ook in een economisch guur klimaat. We hebben dat te danken aan velen: aan onze beroepskrachten, die onder sobere omstandigheden met grote overgave hun werk doen; aan onze vrijwilligers en onze bezoekers, die zich vaak zeer betrokken tonen. Aan de gemeente Nijmegen, het zorgkantoor, andere partners in de keten, een aantal kerkelijke instellingen, fondsen en burgerinitiatieven die ons werk financieel en organisatorisch mogelijk maken.

Mensen van de straat leven vaak van dag tot dag. Ze kennen de rauwheid van het bestaan en gaan daar soms aan ten onder. Maar ze kennen ook de kracht van vriendschap en solidariteit. Wij zijn blij dat wij voor deze groeiende groep medeburgers een plek te kunnen zijn waar zij welkom zijn, wie ze ook zijn, wat ze ook met zich meedragen.

Agnes Schaap

Voorzitter bestuur

Inleiding

Samen vieren en samen verdriet delen, samen zingen en samen afscheid nemen. 2013 was een jaar van tegenstrijdigheden. Een jaar waarin we te vaak afscheid hebben moeten nemen, maar ook een jaar waarin we veel samen hebben kunnen vieren.

Het deed ons beseffen dat, ondanks en dankzij vele ontwikkelingen binnen en buiten het Kruispunt, de kern van het Kruispunt onaangetast is gebleven: er zijn voor de mensen van de straat.

Het Kruispunt biedt letterlijk en figuurlijk ruimte aan mensen van de straat, om stil te staan bij wat hen drijft, om uiting te kunnen geven aan wat hen bezighoudt en wat hun leven kleur geeft. Een plek waar iedereen welkom is, ongeacht verleden, afkomst e.d., en waar een ontmoeting van mens tot mens mogelijk is.

In 2013 is wederom gebleken dat de behoefte aan zo'n toegankelijke plek en aan ontmoetingen vanuit de presentiebenadering onder mensen van de straat groot is.

'Ook huidige daklozen ervaren het Kruispunt als een motiverende en zingevende organisatie. Dit komt doordat ze het gevoel hebben gelijkwaardig te worden behandeld door de medewerkers van het Kruispunt, mede omdat deze luisteren naar hun persoonlijke verhaal en hierover niet oordelen.'

Onderzoeksverslag Humanisering, Mensen van de straat, Universiteit voor Humanistiek, juli 2013

In dit jaarverslag laten we onze projecten en initiatieven de revue passeren, geïllustreerd door citaten uit interviews met enkele bezoekers en een vrijwilliger en citaten uit het verslag van studenten van de Universiteit voor Humanistiek, die bij ons onderzoek deden. Daarnaast geven we een financieel overzicht en tot slot een korte vooruitblik van het bestuur op de nabije toekomst. Voor verdere informatie verwijzen we naar onze website: www.kruispuntnijmegen.nl.

2. Projecten en activiteiten

In 2013 hebben we al onze bestaande activiteiten en projecten weten te continueren, zoals o.a. het straatpastoraat, Samen Koken en Eten, Atelier van de Overlevingskunst en het Jongeren Muziekproject. Daarnaast zijn we in samenwerking met Iriszorg met een nieuw project gestart: Straatvogels024. Ook zijn we in 2013 begonnen met het verkennen van presentie via *social media*, we zijn ons gaan begeven op Facebook en Twitter.

In al onze activiteiten en projecten staan onze kernwaarden centraal: laagdrempelig, open, medemenselijk, onvoorwaardelijk, onbevooroordeeld, betrokken en mensen in hun kracht zetten.

‘Stichting het Kruispunt ontfermt zich over (ex-) dak- en thuislozen en gaat verder dan alleen een bordje eten aanbieden. Zij begeleiden (ex-) dak- en thuislozen met zingevingsvragen en proberen een luisterend oor te bieden. Deze benadering sprak ons erg aan, juist omdat de insteek is de groep een plek te geven. De stichting ervaart deze mensen als volwaardige individuen en sluit hen daarmee in. Dit is meteen het probleem waar wij op stuiten: de samenleving sluit deze groep niet in.’

Onderzoeksverslag Humanisering, Mensen van de straat, Universiteit voor Humanistiek, juli 2013

2.1. Straatpastoraat

Het Kruispunt werkt vanuit de ‘presentietheorie’. Daarbij gaat het onder andere om aandacht en menslievendheid, aansluiten bij de ander, sociale insluiting en waardigheid en er zijn op momenten die tellen. Deze benadering ligt aan de basis van alle projecten en activiteiten van het Kruispunt, maar komt in het bijzonder tot uiting in het straatpastoraat uitgeoefend door onze geestelijk verzorgers, Berend Veldhorst en Harrie Lennaerts. Zij ontmoeten de mensen van de straat op diverse plekken in de stad, leggen contact, bouwen vertrouwensrelaties op en leggen zo de basis voor gesprekken over zingeving. Daarnaast bezoeken zij mensen in gevangenis, ziekenhuis en in (MO)instellingen.

Doordat sinds begin 2013 meer uren aan het straatpastoraat besteed konden worden zijn individuele contacten uitgebreid en bestaande contacten versterkt. Mensen worden op diverse

locaties bezocht en ook worden contacten met medewerkers binnen die locaties versterkt. Locaties zijn o.a. op straat, bibliotheek, Straatmensen, MFC, Hulsen, Kasteel, Bloemenheuvel, Domushuis.

In 2014 en de verdere toekomst willen wij deze opgebouwde relaties minimaal kunnen onderhouden en, heel belangrijk, ruimte houden voor het ongestructureerde karakter om er daadwerkelijk te zijn op momenten die tellen.

Koffie en ontspanning na een emotionele viering.

Bij overlijden

2013 was een heftig jaar. Te veel mensen van de straat zijn onverwachts (en op soms zeer tragische wijze) overleden. Dat gaat de vrienden van de straat, maar ook ons niet in de koude kleren zitten. Er is veel ruimte gemaakt voor nazorg en begeleiding van mensen van de straat rondom rouwverwerking en verlieservaringen. Samen met de mensen van de straat en soms met familie,

hebben Harrie en Berend, onze geestelijk verzorgers, passende afscheidsvieringen verzorgd. Tijdens deze momenten heerst er een grote verbondenheid en saamhorigheid en voel je hoe waardevol het is dat we dat we dat samen kunnen doen. Ieder kan op eigen wijze afscheid nemen, zich uiten en er wordt recht gedaan aan de overledene.

Dak- en thuisloze mensen krijgen in versterkte mate te maken met sterfelijkheid, rouw en verlieservaringen. Er is grote behoefte aan begeleiding rondom zingevingsvragen. Het voorzien in deze behoefte is en blijft een van de belangrijkste werkzaamheden van onze geestelijk verzorgers.

Monument om te Herinneren

‘Wat fijn dat jullie allemaal hier zijn. Ik wil jullie vragen: komen jullie hier ook als ik hier over een paar jaar lig?’

Op 1 november 2013 (daags voor Allerzielen) hebben we samen met mensen van de straat en vele belangstellenden het *Monument om te Herinneren* onthuld, op begraafplaats Jonkerbos. Een monument ter nagedachtenis aan overleden dak- en thuisloze mensen in Nijmegen. Het initiatief werd genomen in samenwerking met Werkplaats de Hulsen (van Iriszorg) en mensen van de straat. Bijzonder is het ook dat het monument gemaakt is door eigen mensen, werkzaam op de werkplaats van de Hulsen. Er was veel aandacht van de lokale media.

Het monument is geplaatst tussen de zogenaamde ‘algemene graven’. Hier zijn de afgelopen jaren meerdere dak- en thuisloze mensen begraven en een deel zal daar in de toekomst begraven worden. Om aandacht te vragen voor hun lot, hen recht te doen en nabestaanden een plek van afscheid en bezinning te bieden, is juist daar het *Monument om te Herinneren* geplaatst. De plek lag er enigszins mistroostig en verlaten bij, maar daar is verandering in gebracht door een groep betrokken mensen van de straat. Zij hebben onder begeleiding van Harrie de plek opgeknapt en verzorgd en willen dit in de toekomst blijven doen. Ook is het de bedoeling dat er jaarlijks een herdenking gehouden gaat worden bij het Monument om te Herinneren.

Hippie over het onderhoud aan de graven van de mensen van de straat

door bestuurslid Joost Roeterdink

Hippie is 55 jaar oud. Hij is lang geleden aan de drugs geraakt en heeft lang op straat geleefd. Inmiddels heeft Hippie een rustpunt gevonden. Na jaren is hij van de drugs af en probeert hij nu het beste van het leven te maken. De fouten die hij heeft gemaakt in het verleden, wil hij nu omzetten in goede dingen. Zo is hij ondermeer betrokken geweest bij het uitdelen van eten op straat.

Hippie is boeddhist en maakt boeddhistische tekeningen. Ook op andere manieren uit hij zich door middel van muziek en met handvaardigheid. In de Titus Brandsmakapel hangt links aan de wand een kruis met kopersteentjes van zijn hand.

Het laatste jaar zijn er veel mensen van de straat overleden, vaak aan alcohol, drugs en door zelfmoord. Harrie en het Kruispunt staan daarbij volgens Hippie steeds klaar. Zo is er het afgelopen jaar een monument voor de overleden mensen van de straat neergezet en daarbij zijn alle graven schoongemaakt.

Hippie vindt het mooi dat het herdenkingsmonument door de mensen van de Hulzen is gemaakt en niet door een instantie. Het is echt gemaakt door de mensen zelf. Daarmee is het niet zo maar een monument, maar heeft het echt iets te betekenen. 'Het voelt als iets van ons en het ziet er mooi uit.'

Hippie is betrokken bij het schoonmaken van de graven. Daarbij is hij met een groep bezig om alle bladeren op de graven verwijderen en om de stenen van de graven schoon te maken. Ook worden er bloemen neergezet bij de graven. Daarbij let hij erop dat het er rondom de graven mooi uit ziet. Harrie, de pastor, regelt alles en zorgt ervoor dat er bloemen worden ingekocht en het gereedschap voor het onderhoud kan worden opgehaald. Daarbij gaat het voor het onderhoud om ongeveer 20 à 25 graven. Volgens Hippie zijn zij daar als groep tussen de 3 en 4,5 uur mee bezig. De graven liggen op de begraafplaats Jonkerbosch. 'Als je de begraafplaats opkomt, liggen meteen rechts onze vrienden.'

Hippie spant zich in voor het onderhoud van de graven, omdat er oud collega's liggen. De familie doet vaak weinig aan het herdenken en daarom voelt hij een verantwoordelijkheid voor zijn collega's van de straat. Het komt bij hem van binnenuit: 'Je wilt zorgen dat het er mooi uit ziet. Zo zijn de overledenen nog steeds bij ons. De enige manier waarop je nog iets voor de overledenen kunt doen is dat het er netjes uit ziet. Daarbij maakt het niet uit of iemand een rotzak was. Het is en blijft een mens. En daar moet je achter blijven staan.'

Ze hebben het schoonmaken tot nu toe eenmaal gedaan, bij het onthullen van het monument voor de overleden mensen van de straat. Over drie weken wil Hippie graag weer met een ploeg naar de begraafplaats Jonkerbosch toe, om alle graven schoon te maken. Op deze wijze zou Hippie de graven in de toekomst graag willen bijhouden.

Harrie, de pastor, is volgens Hippie de baas van het project: 'The boss'. Hij regelt het vervoer, zorgt dat hij een team bij elkaar verzamelt en geeft leiding aan het project. 'Hij doet veel. Hij komt vaak naar het MFC en bezoekt de mensen. Ik vind hem initiatiefrijk. Als er iemand is overleden, informeert Harrie iedereen wanneer de herdenkingsdienst is. Dit zou ik niet willen missen, evenals de herdenkingsdiensten in de Titus Brandsmakapel.'

Bij een afscheid roept Harrie iedereen samen en maken zij zelf een afscheidsdienst. Als de familie niet wil dat er mensen van de straat bij komen, organiseren zij een eigen dienst in de kapel. Harrie belt iedereen. Daarna gaat het als een lopend vuurtje rond. Iedereen is daarbij welkom. Bij een herdenkingsdienst komen gemiddeld 30 tot 35 mensen om afscheid te nemen. Iedereen die wat zeggen wil, kan naar voren komen en wat over de overledene zeggen. Het is daarbij geen traditionele herdenkingsdienst, maar een afscheidsfeest met een 'levendige sfeer'. Zo kan iedereen goed afscheid nemen en het verlies een plekje geven, in de gemeenschap die er dan is.

Hippie vindt het Kruispunt een goed aanlooppunt voor mensen die gewoonlijk niet naar een andere kerk gaan. 'Het is een ander soort kerk. In een gewone kerk mag je niet gewoon praten en in de Titus Brandsmakapel wel. In de Titus Brandsmakapel gebeurt alles gezamenlijk. Ieder geloof is welkom, of je nu boeddhist of moslim bent. Iedereen is welkom. Het is steeds netjes in de kapel en er worden veel activiteiten uitgevoerd, zoals samen koken en knutselen.'

Hippie wil nog een boodschap aan de mensen meegeven. Mensen moeten niet veroordeeld worden voor hun leven als zij overleden zijn. Iedereen heeft zijn leven op zijn of haar manier geleefd, slecht en goed. Na het overlijden moeten de mensen van de straat niet anders behandeld worden. 'Na de dood zijn wij allemaal gelijk. Mensen verdienen het dat ze na de dood een mooie begraafplaats krijgen.'

Als er geen familie is, zijn er altijd nog vrienden die zich daarvoor verantwoordelijk voelen. De graven van steenrijke mensen zijn vaak niet zo mooi onderhouden als de graven van de dak- en thuislozen. Hippie wordt hiervan gelukkig.

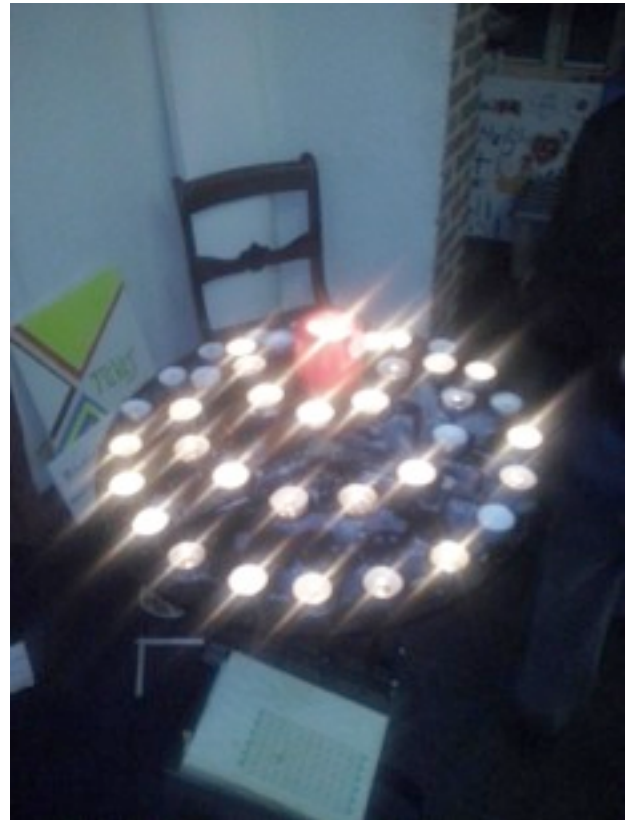
Artikel uit de Gelderlander over het monument.

2.2. Straatviering

‘Ik heb het niet nodig, maar het moet er wel zijn als ik het nodig heb’

Een gezamenlijk moment van bezinning en het gebruik maken van rituelen als uitingsvorm kenmerken de oecumenische straatvieringen op zondagmiddag in de kapel. Randvoorwaarde is de vertrouwde omgeving die de Titus Brandsmakapel biedt en de goede en veilige sfeer die door de straatpastores en vrijwilligers geboden wordt. Het aantal bezoekers is niet te voorspellen en varieerde in 2013 van zo’n 5 tot 20 bezoekers per keer.

We hebben een trouwe en vaste groep vrijwillige gastvrouwen en –heren, waar we heel blij mee zijn. Daarnaast zijn we verheugd dat Barbara het team als onbezoldigd voorgangster is komen versterken en een nieuwe wind laat waaien. Zij draait sinds eind 2013 één keer per maand. Door de huidige stabielere bezetting hebben we in 2014 ruimte om te bezinnen en te experimenteren met nieuwe impulsen in de straatviering.

2.3. De Baan

De Baan is misschien niet de bekendste activiteit van het Kruispunt, maar daarom niet minder belangrijk. De vrouwen die als prostituee op de tippelzone in het Nijmeegse centrum werken, vormen in vele opzichten een zeer kwetsbare groep. Gewoonweg aandachtig aanwezig zijn en een luisterend oor bieden is soms zeer gewenst.

Ook het afgelopen jaar bezochten onze twee vaste vrijwilligers Winy en Monique minimaal eens per twee weken de dames op de tippelzone.

Winy en Monique zijn bekende en vertrouwde gezichten voor de vrouwen geworden. Er is een wederzijdse band ontstaan. De contacten met de vrouwen zijn wisselend, soms oppervlakkig, soms diepgaander van aard, zoals gesprekken over privé-situaties of persoonlijke beslommeringen. Soms stelt één van de vrouwen ineens de vraag: ‘Hoe gaat het met jullie?’ Maar het blijft hoofdzakelijk ruimte te bieden voor datgene waar op dat moment behoefte aan bestaat.

Elke keer als de mensen van het Kruispunt de Baan bezoeken, lopen ze ook even de huiskamer van de Cirkel binnen. De contacten met de medewerkers van de Cirkel zijn goed en we houden elkaar op de hoogte van ontwikkelingen op de Baan en eventuele andere bijzonderheden.

Sinterklaas werd samen gevierd en namens het Kruispunt waren er presentjes voor de vrouwen. Dat er aan hen gedacht was, gaf hen het gevoel dat ze ertoe doen.

Het komende jaar blijven Winy en Monique de activiteiten voortzetten. Daarnaast gaan we zoeken naar een (aanvullende) vorm om contact te houden met de vrouwen die in de illegaliteit verdwijnen, vanwege onder meer het pasjesbeleid.

2.4. Het Atelier van de Overlevingskunst

‘Via mijn kunst laat ik me horen’

Het afgelopen jaar konden we langzaam wennen aan de afwezigheid van Ellen, projectleider en oprichter van het Atelier sinds december 2004. Ze nam afscheid in december 2013. We hebben ons afgevraagd of we nog wel verder zouden gaan met het atelier, of er nog voldoende vraag naar was en of we het zonder Ellen zouden kunnen voortzetten.

Het antwoord is *ja* geworden. Er kwam verzet tegen het eventueel stoppen en we hebben gelukkig vrijwilligers die absoluut willen doorgaan. De uitdaging in 2014 is dan ook om in een deels nieuwe bezetting op eigen wijze invulling te geven aan het atelier.

We willen een speciale en warme plek blijven bieden aan mensen van de straat, waar zij een stimulans vinden om zelf op creatieve wijze vorm te geven aan zingeving. En daarmee de mogelijkheid bieden om de individuele aanwezige sterke kanten/talenten te ontwikkelen.

‘Verbeeldingskracht wordt door (ex)dak- en thuislozen gebruikt in verbinding met ervaringen. Op deze manier geven ze uiting aan hun eigen idealen, waarden en normen, en frustraties. Hierin kan niemand hen beperken. Ze kunnen hun houding ten opzichte van de wereld in alle vrijheid onder woorden brengen. Hierdoor ontstaat een doel dat motiverend en zingevend lijkt te werken.’

Onderzoeksverslag Humanisering, Mensen van de straat, Universiteit voor Humanistiek, juli 2013

Onze vrijwilliger Thijs Frissen heeft het afgelopen jaar diverse exposities verzorgd voor en met de kunstenaars van het Atelier van de Overlevingskunst. Hiermee heeft hij gezorgd voor een podium voor de deelnemende ‘atelierkunstenaars’. Werken waren te bezichtigen bij de Huiskamer *Bij Bosshardt* van het Leger des Heils Nijmegen, de Opening van het *Huis van Compassie* van de Protestantse Diaconie Nijmegen, de HAN (Hoge School Arnhem en Nijmegen) waarbij studenten in het kader van hun minor tevens een boekje hebben gemaakt over het atelier.

Daarnaast zijn er nog steeds werken te bezichtigen en te koop bij De Waalboog, locatie Joachim en Anna, aan de Groesbeekseweg.

Placemats uit het Atelier van de Overlevingskunst

Thijs Frissen over het Atelier van de Overlevingskunst

door bestuurslid Joost Roeterdink

Thijs is 59 jaar en werkt in het dagelijks leven als freelance illustrator en ontwerper. Hij woont in Nijmegen vanaf zijn studententijd. Daarbij heeft hij gestudeerd aan de opleiding TEHATEX, een docentenopleiding voor tekenen, handvaardigheid en textiel. Deze opleiding is inmiddels ondergebracht bij de Hogeschool Arnhem Nijmegen.

Deze achtergrond was de reden om bij het Kruispunt aan de slag te gaan. De behoefte om als docent tekenen en handvaardigheid aan de slag te gaan, kon hij bij het Kruispunt verwezenlijken. Thijs kwam in contact met ons via de vrijwilligerscentrale. Daardoor kon hij les gaan geven met zijn kennis over beeldende vakken: schilderen, tekenen, maar bijvoorbeeld ook fotografie. Verschillende mensen uit de doelgroep zijn onder zijn leiding nu ook met fotografie bezig.

Thijs vindt het verrassend hoe onbevangen mensen aan de slag gaan met de beeldende kunst. Hij vindt het belangrijk om deze onbevangenheid erin te houden. 'Je wilt mensen iets leren en helpen om hun eigen weg te vinden. Het gaat om richtingen die je aanreikt, in plaats van het klassiek doceren.'

Onbevangenheid kun je volgens hem heel snel stukmaken. Dat gaat uiteindelijk ten koste van de expressie. Iedereen is op een hele eigen manier bezig met schilderen, tekenen en fotografie en de mensen kunnen er nu hun eigen dingen in kwijt.

Het werken met de mensen van de straat spreekt hem aan. 'Ze zijn heel direct, net zoals ze schilderen. Niet altijd even enthousiast, maar ze hebben er echt iets aan. Het is niet verplicht een uurtje invullen. Als ze niet voldoende gestimuleerd worden, gebeurt er niks, het komt echt uit de mensen zelf. Op deze wijze zijn mensen expressief bezig.'

Thijs kijkt daarbij goed welk middel of techniek bij welke persoon past. Er zijn genoeg middelen of technieken aan te bieden om een start te maken. Er is bijvoorbeeld de mogelijkheid om iets met vlekken te doen, met 3D-achtige technieken of linoleum snijden.

'Je moet mensen daarbij aandacht geven om het vuurtje brandend te houden', zegt Thijs. 'Het is belangrijk om verbindingen te maken tussen mensen. Een voorbeeld hiervan is de samenwerking tussen Jessica en Ton. Jessica maakt ecolinetekeningen en heeft dichter Ton ontmoet, die gedichten bij de tekeningen kan maken. Daarvan zou je een serie placemats of een geïllustreerde gedichtenbundel kunnen maken. Onderlinge samenwerking kun je zo stimuleren.'

In 2013 zijn er vier exposities gehouden, wat Thijs vier hoogtepunten. 'De expositie in de verzorgingstehuis De Waalboog was verrassend. Met een ploeg mensen zijn we bezig geweest om werken op te hangen. Daarbij zijn er ook werken opgehangen op de beveiligde afdeling met demente bejaarden. De ouderen uit De Waalboog gingen er met een stoel bij zitten om te kijken

hoe de schilderijen werden opgehangen. Er hadden een half jaar geen schilderijen gehangen, dus de mensen waren heel blij dat er iets kwam.'

De ambitie voor de toekomst is om de combinaties van tekst en beeld meer te gaan uitbouwen. Daarvoor is Thijs bezig met de rubriek *wit op zwart*, waarbij beelden worden gekoppeld aan een spreuk van de week. Hij streeft daarbij naar meer samenwerking tussen mensen in de kapel, zoals bij Ton en Jessica. Wat Thijs iedere keer weer naar het Kruispunt toedrijft is hetzelfde wat mensen drijft om iets te maken: het je durven verwonderen over dingen!

*Van boven naar beneden:
drukte in het vrijdagse
atelier, expositie in de HAN
en inrichting van de expositie
in Joachim en Anna.*

2.5. Samen Koken en Eten

‘De saamhorigheid en de gezelligheid vielen me het meeste op. Ik voelde me ook direct welkom.’

Bijna elke donderdag hebben we in de kapel samen met de bezoekers een warme en gezellige plek gecreëerd, waar samen gekookt en gegeten wordt. Iedere week kookt er iemand van onze doelgroep, diegene is de hoofdkok en verzint zelf de maaltijd. Mensen helpen elkaar mee, ook met het klaarzetten, op- en afruimen.

De samenwerking en onderlinge verbondenheid zijn gegroeid en succeservaringen worden gedeeld. Er hebben mensen gekookt die dat in eerste instantie niet durfden, maar nadien trots op zichzelf waren en bijvoorbeeld zeiden: ‘Wanneer mag ik weer koken?’, en vervolgens met een grote glimlach weggingen.

‘Donderdag 30 mei heb ik mee mogen kijken bij het project Samen Koken en Eten van stichting het Kruispunt in Nijmegen. Het project houdt in dat dak- en thuislozen samen koken, eten en daarna natuurlijk afwassen. Daarnaast is het een samenkomst voor gezelligheid waar ze een praatje kunnen maken. De saamhorigheid en de gezelligheid vielen me het meeste op. Ik voelde me ook direct welkom.

Vaak zitten er verhalen achter het eten. Bijvoorbeeld iemand die vroeger een bepaald gerecht vaak klaarmaakte voor familie en deze uit het oog is verloren, kan weer herinneringen oproepen om dat specifieke gerecht klaar te maken.’

Eline de Jong, VSBfonds

We eten elke week met minimaal 14 tot maximaal 24 mensen. In totaal hebben er het afgelopen jaar zo’n 50 verschillende individuen meegegeten. De financiering van dit project liep tot 2014. We zijn dan ook naarstig op zoek naar een nieuwe financiering-/sponsoring.

2.6. Jongeren Muziekproject

'Hier is de band, warmte en veiligheid'

Het Jongeren Muziekproject is een project voor straatervaren jongeren in de leeftijd van 16 tot 25 jaar. De opzet van het project was en is om deze jongeren een laagdrempelige, veilige en stimulerende plek te bieden, waar zij terecht kunnen met hun verhaal en onze vrijwilligers en anderen kunnen ontmoeten.

Het project draait sinds juni 2011 iedere dinsdag- en vrijdagmiddag. Het is daadwerkelijk een plek geworden waar de deelnemers zichzelf kunnen zijn, zich kunnen uiten, hun grenzen kunnen verleggen en hun zelfvertrouwen kunnen vergroten.

Elke activiteit wordt afgesloten met een eenvoudige maaltijd. Het zijn de momenten voor 'andere' gesprekken, die kunnen variëren van onderwerpen als films en tv-programma's, relaties met ouders/vrienden/hulpverleners tot aan levensvragen of de wereldproblematiek.

De vrijwilligers evalueren regelmatig met de deelnemers, de jongeren worden betrokken en de vrijwilligers weten of ze samen op de goede weg zitten. We vinden het belangrijk dat het iets voor, maar ook samen met de jongeren blijft. De deelnemers hebben aangegeven dat het muziekproject heel waardevol voor hen is, dat heeft ons gesterkt in de overtuiging dat het zinvol is het project te continueren. We willen de veilige plek voor de jongeren behouden, de wijze waarop we nu bezig zijn continueren, de kracht en magie behouden en ruimte bieden voor processen en dat wat zich niet vooraf laat omschrijven.

Op 16 maart 2013 hield de Nijmeegse muziekstichting Itati een *Big Band Event*: talent uit Nijmegen zong liedjes met een heuse big band. De opbrengst (ruim 1000 euro!) was voor het Kruispunt. Tijdens deze geweldige avond zongen de jongeren van ons project - a capella!

2.7. Het Kruispunt in *social media*

‘Heb je mijn tweet gezien?’

2013 is het jaar dat Het Kruispunt zich is gaan begeven in de wereld van *social media*.

We signaleerden dat veel van onze mensen ook op Facebook zitten en aangezien we willen blijven aansluiten zijn we aan het verkennen en experimenteren hoe en of we ook via Facebook present kunnen zijn. Zo krijgen we reacties als ‘heb je mijn berichtje gezien?’, maar ook wel eens een boos privébericht, waarin iemand zich op eigen wijze uit. Ook is Facebook een medium om vrijwilligers betrokken te houden bij het reilen en zeilen van de organisatie.

We experimenteren in 2014 nog gewoon even door via www.facebook.com/KruispuntNijmegen.

Sinds de start van het project *straatvogels024*, zijn we samen met de deelnemende straatvogels ook op twitter gestart. Op deze manier zaten we samen met de deelnemers in een verkennend proces en deelden we gezamenlijk (leer)ervaringen.

We hebben ervaren dat Twitter voor presentie absoluut perspectieven biedt. Eén voorbeeld: er was in 2013 een periode dat een van onze mensen niet in Nijmegen was, zich alleen en eenzaam voelde en we via twitter contact onderhielden. Hierdoor voelde hij zich minder alleen en wist hij dat er mensen aan hem dachten. Dat maakte voor hem de stap terug minder groot.

www.twitter.com/KruispuntNijmeg

2.8. Straatvogels024

‘Dat ze me respectvol vinden en dat ze trots op me zijn’

Sinds augustus 2013 geven straatvogels René, Gerard, Ton en Doetie via twitter een directe inkijk in hun leven. Zij zijn te volgen via @straatvogels024, waar in de *bio* de individuele accounts te vinden zijn.

Het doel van het project is om via twitter een rechtstreekse inkijk te geven in het leven van dak- of thuisloze mensen. Daarnaast is het voor ons minstens zo belangrijk dat de deelnemers er persoonlijk een stukje zingeving in ervaren. Het project biedt de straatvogels bijvoorbeeld mogelijkheden om nieuwe (steunende) contacten te leggen, om zichzelf te uiten en grenzen te verleggen.

Het project is in Nijmegen opgezet in samenwerking met Iriszorg, die met name faciliterend is, in de vorm van de telefoons, internetbundel, etc. Het Kruispunt zorgt vooral voor de persoonlijke ondersteuning en begeleiding van de straatvogels. Vooraf is de afspraak gemaakt om een pilot te draaien voor de periode van één jaar en dan samen met de straatvogels en Iriszorg te evalueren en te bepalen of en hoe verder. In de laatste evaluatie kwam naar voren dat het project door de straatvogels vooral positief ervaren wordt.

Interview met straatvogel Gerard

door bestuurslid Karlien Haak

@caravanengel

Twitter bio: Open/ eerlijk/ vriendelijk/ liefdevol/ knuffel ik overleef de straat Nijmegen.

#Godskracht in my //// warm hart/ luisterend oor, tweets (op 23 maart 2014) 7.579, volgend 762, volgers 491

Bovenstaande is al een kernachtig antwoord op de vraag, wie is Gerard alias @straatengel. Maar ik wil nog iets meer horen. Vertel eens iets over jezelf Gerard?

‘Ik ben dakloos. Maar geen doorsnee dakloze. Ik ben nooit aan de drugs geweest, ik ben gestopt met drinken. Ik wil van de straat komen, door mijn geloof en vertrouwen. In mei, als ik jarig ben, zou ik graag een eerste stap hebben gezet naar een huis of werk.

Ik heb nooit een huis gehad. Kwam al op straat toen mijn vader stierf op mijn 17^e. Van huis uit ben ik katholiek, ook al ben ik niet gedoopt. In 2000 kwam ik in aanraking met God en dat helpt mij er doorheen. Met hem overleg ik over wat te doen.’

Hoe kwam je bij stichting het Kruispunt terecht?

‘In 2008 kwam ik vanuit Tiel in Nijmegen terecht. Het was een koude winter. Van mensen op straat hoorde ik over Kruispunt. Ik ben eerst eens de kat uit de boom gaan kijken. En bleef toen hangen. Waarom? De mensen zijn open, betrouwbaar en eerlijk. Dat is een compliment in deze maatschappij. Een compliment aan de mensen die hier werken, zoals Sandra. Ik ben vaak bij Kruispunt: maandag, donderdag, vrijdag, zondag. En soms op woensdag bij het twitteroverleg. Hier kan ik me rustig ontspannen, mijn bordje eten, me even terugtrekken of een praatje maken.’

En hoe ben je begonnen met twitteren?

‘Pastor Harrie vroeg of ik wou mee doen met een twitterproject voor daklozen. Ik heb daar eerst over nagedacht en voor gebeden. Toen ik bij de Coop boekjes stond te verkopen kwam een onbekende man langslopen die tegen me zei: ‘twitter moet je doen.’ Toen heb ik ja gezegd.

Het gaat met ups en downs. Mijn profiel is twee keer opgeschort omdat ik teveel berichten verstuurde. Dan moest ik weer opnieuw beginnen. Soms krijg ik vervelende berichten maar dan blok ik die mensen gewoon. De meeste reacties zijn gelukkig positief. Ik begon als ‘straatvogel’, nu noem ik mezelf ‘straatengel’. Zo voel ik me ook: liefdevol, vol positieve energie.

Ik kan goed met mensen praten. Mijn doel is mensen inspireren of helpen. Soms merk ik aan tweets dat ze niet lekker in hun vel zitten en dan reageer ik. Verder wil ik ook verslag doen van mijn leven. Dat mensen een ander beeld krijgen van mensen van de straat. En dat ze getuige zijn van mijn poging om van de straat te komen. Dat is een bijzonder verhaal, misschien schrijft iemand er nog eens een boek over.’

Wie volgen jou?

‘Alle soorten en maten mensen. Vrienden, gemeente, politie, zakenmensen en ook gewone huistuin en keuken mensen. Ik heb nu bijna 500 volgers en wil naar 1500 of 2000. Soms leer ik mensen echt kennen op twitter en komt het tot een diep gesprek.’

Wat zijn de leukste tweets die je kreeg?

‘Dat ik één van de liefste mensen op twitter ben, dat ze me respectvol vinden en dat ze trots op me zijn. Iemand dacht dat ik een vrouw was.’

Wat wil je tot slot nog kwijt?

‘Het was een fijn gesprek. Ik hoop dat het Kruispunt blijft bestaan en dat het een plek blijft waar mensen terecht kunnen. Dat het laagdrempelig blijft. Iedereen is welkom. En dat er over en weer begrip blijft.’

*Nog wat tweets van @straatengel die dag:
regen of geen regen ik ga zo naar de stad ... straks even naar de viering bij kapel
@KruispuntNijmegen even kaarsje branden
ik heb al 2 uur niet gerookt*

Als een mooie positieve schaaap #overdedam is volgt de rest van zelf

*Kaarsje branden voor alle volgers. En voor #verbondenheid #betrokkenheid #liefde
#saamhorigheid #voorbeeld*

Naschrift: in april 2014 betrok Gerard een caravan, in afwachting van hopelijk een eigen plek. Hij twittert sindsdien onder de naam @caravanengel. Zie <https://twitter.com/caravanengel>

3. Medewerkers, vrijwilligers, stagiaires en bestuursleden

Het Kruispunt kan niet bestaan zonder de inzet van vrijwilligers. Wij zijn dan ook blij dat we ook in 2013 hebben kunnen bouwen op onze vrijwilligers. En nog blijer zijn we dat het grootste deel van onze vrijwilligers voor langere tijd bij ons blijft. Dat geeft kracht, bevordert de continuïteit en maakt dat het Kruispunt voor mensen van de straat een vertrouwde en betrouwbare organisatie is.

Reden genoeg om eens per jaar een gezellige middag en avond voor onze vrijwilligers te organiseren. Dit jaar hebben we onder andere met gildegids Gijs Hoogenboom, tijdens de allerlaatste rondleiding die hij verzorgde, de verborgen plekjes van de binnenstad verkend. Daaronder valt ook onze eigen Titus Brandsmakapel, waar Gijs ons, zeer bevlogen, meer over wist te vertellen dan we al wisten. Vanuit deze plek willen we Gijs enorm bedanken voor zijn inzet en betrokkenheid bij de Titus Brandsmakapel!

Ook stagiaires van de HAN wisten in 2013 de weg naar het Kruispunt te vinden. Zij brachten een frisse wind en zijn tevens net als onze vrijwilligers voor onze doelgroep een brug naar de maatschappij.

Ook heeft een vijftal studenten van de Universiteit voor Humanistiek in Utrecht ons meerdere malen in tweetallen bezocht. Dit was in het kader van hun hoofdvraag: 'Welke invloed heeft de begeleiding door Stichting het Kruispunt bij zingevingsvragen op (ex-) dak- en thuislozen en hoe draagt dat bij aan humanisering van de Nederlandse samenleving?' In dit jaarverslag is een aantal quotes uit hun onderzoeksverslag opgenomen.

Wisselingen

Sinds begin 2013 maakt Conny Lauinger als projectleider deel uit van onze coördinatiegroep. Zij heeft het projectleiderschap van het Jongeren Muziekproject overgenomen van Lara Beentjes. Vooral dankzij Lara is het Jongeren Muziekproject van de grond gekomen en wij zijn haar nog steeds dankbaar voor haar enorme inzet. Begin 2013 konden we de uren voor het straatpastoraat uitbreiden, waardoor geestelijk verzorger Harrie is aangesteld als betaalde kracht.

Eind 2013 heeft Ellen Hoogveld, één van onze meest actieve en betrokken vrijwilligers en een bekend gezicht voor velen, afscheid genomen. Ellen heeft in 2004 het *Atelier van de Overlevingskunst* bij ons opgezet en is sindsdien betrokken geweest bij het Kruispunt. Ook maakte

Rondleiding tijdens de vrijwilligersdag.

Ellen als projectleider van het atelier deel uit van de coördinatiegroep.

Vanwege haar verdiensten voor de mensen van de straat en Het Kruispunt heeft zij meer dan verdiend de Zilveren Waalbrugspeld uitgereikt gekregen, door burgemeester Bruls van Nijmegen.

Ellen leerde de mensen in de kapel uiting te geven aan hun gevoelens en emoties door middel van de beeldende kunst. Daarbij was er ook de ruimte om verbinding tussen de mensen en de maatschappij te leggen.

Burgemeester Bruls van Nijmegen reikte de zilveren Waalbrugspeld uit aan Ellen. Haar bril besloeg ervan!

Onder: het gezamenlijk gemaakte kunstwerk dat Ellen kreeg aangeboden.

Tijdens een feestelijke bijeenkomst op 27 december 2013 hebben wij samen met onze mensen en (oud)vrijwilligers Ellen bedankt en in een (flink!) zonnetje gezet. Wij willen Ellen vanuit deze plek nogmaals bedanken voor haar jarenlange inzet voor de mensen van de straat en het Kruispunt.

Maar naast dat we afscheid hebben moeten nemen van ons dierbare vrijwilligers hebben we gelukkig we ook nieuwe betrokken, capabele en enthousiaste vrijwilligers mogen verwelkomen: Barbara Hagebeek, Kay Mertens en Anne Bolhuis. Ook het bestuur heeft eind 2013 een nieuw bestuurslid mogen verwelkomen, in de persoon van Birgit Hendriks.

4. Samenwerking met andere organisaties

‘Het was de beste daklozendag ever!’

Stichting het Kruispunt is gelukkig niet de enige organisatie die zich inzet voor de mensen van de straat. Wel is het Kruispunt de enige organisatie in Nijmegen die zich expliciet richt op zingeving voor deze doelgroep.

Het Kruispunt is uniek in zijn laagdrempeligheid en open sfeer. Iedereen is welkom en daardoor vervult het Kruispunt vaak de rol van laatste toevluchtsoord: een vrijplaats van en voor mensen van de straat te functioneren, midden in de stad, niet gebonden aan organisaties, kerken of overheid. Maar: wel met hen verbonden.

Vanuit deze specifieke positie, onze kwaliteiten en opgebouwde ervaring zoeken wij in het belang van

onze doelgroep actief en gericht samenwerking met andere professionele- en vrijwilligersorganisaties die zich inzetten voor dak- en thuisloze mensen. Een indruk van onze samenwerkingsverbanden en activiteiten in 2013:

MBZ (Meldpunt Bijzondere Zorg Ggd)

Er was wederom een goede samenwerking tussen MBZ en het Kruispunt, met name in de persoon van Wendy Broeren (MBZ) en Sandra Sennef (het Kruispunt). Hierdoor is er een betrouwbare, korte en snelle lijn naar gepaste hulp voor mensen van de straat die in nood zijn of hulp willen. Wel is er dit jaar iets veranderd door de komst van het CTI-team in april 2013. In dat team (CTI staat voor *Critical Time Intervention*) werken professionals van verschillende organisaties samen om snelle oplossingen te vinden voor mensen met meervoudige problemen. Wij wisselen onze bevindingen uit ten behoeve van goede samenwerking voor de doelgroep.

Manifestatie KunstZINnig

In samenwerking met Movisie, het landelijk centrum voor sociale vraagstukken, hebben Ellen en Sandra op 25 januari 2013 in het Kolpinghuis de manifestatie *KunstZINnig* georganiseerd. Het was een laagdrempelige en creatieve middag voor (voormalig) dak- en thuisloze mensen, hulpverleners, beleidsmakers en andere betrokkenen.

Bij deze manifestatie werd kunst gebruikt om aandacht te vragen voor de betekenis van zingeving voor dak- en thuisloze mensen. Tevens was er een rondetafelgesprek met mensen van de straat,

Straatdichter Ton (ook op Twitter actief) hield een voordracht tijdens de daklozendag.

wethouder, geestelijk verzorger en hulpverleners en bestuurders van diverse instellingen. Al met al werd het belang van zingeving in de hulpverlening sterk gevoeld op de kunstmanifestatie. Zowel in de discussie als tijdens de workshops, werd er op prachtige manieren vormgegeven aan het thema.

Dankzij de Filmschool Iriszorg hebben we een sfeerimpressie in de vorm van een kort filmpje van deze bijzondere middag: <http://www.youtube.com/watch?v=b8xXUICZIF8>

Tijdens KunstZINnig.

NDO (Nijmeegs Daklozen Overleg)

We participeren al sinds de oprichting (2004) actief in het NDO. In 2013 organiseerden we in de kapel vanuit het NDO maandelijks lunchbijeenkomsten om de mensen van de straat te betrekken bij allerlei ontwikkelingen en beleidsveranderingen en hun stem te horen en vervolgens te kunnen vertegenwoordigen.

Op 10 oktober 2013 organiseerden we vanuit het NDO de Wereld Daklozendag in Nijmegen. Het was werkelijk een groot succes. We hoorden nadien en meerdere malen van mensen van de straat dat het 'de beste daklozendag ever!' was. Er was een gevarieerd programma, waarbij verschillende mensen van de straat een podium kregen, en er was ruimte voor ontspanning, vermaak, verzorging, *empowerment* en ook verdieping.

Pastorochtend en Kerkennacht

In juni 2013 organiseerden we in de Titus Brandsmakapel een zogeheten pastorochtend, waarbij vertegenwoordigers van verschillende kerken/parochies aanwezig waren. Het doel hiervan was enerzijds ontmoeting en kennismaking, anderzijds onderzoeken wat we voor elkaar kunnen betekenen.

Onze straatpastores en bestuurslid Arjan Broers hebben op verzoek in diverse kerken en parochies gepreekt of verteld over ons werk. Ook hebben we met de kapel deelgenomen aan de Kerkennacht, waarbij diverse vooraf onbekende stadsgenoten ons bezochten.

We nemen actief deel aan cliëntenraadbijeenkomsten met de wethouder, in het kader van de MO (Maatschappelijke Opvang). Ook leverden we weer een bijdrage aan de uitvoering van het winterprotocol, in samenwerking met Iriszorg, politie, gemeente en het Meldpunt bijzondere zorg. Verder participeren we in het COiL (Centrum Ontmoeting in Levensvragen) en het landelijke Netwerk DAK (Door Aandacht Kracht, een netwerk van inloophuizen, buurtpastoraat en straatpastoraat). Jaarlijks komen de straatpastores uit het land bij elkaar voor uitwisseling en een themabespreking.

Verder hechten we veel waarde aan onze reguliere contacten met de wijkagenten en medewerkers en bestuurders van GGD, RIBW, de Diaconie, Dagloon, Iriszorg en Leger des Heils. Ook zijn in 2013 de banden met woningcorporatie Talis versterkt.

5. Huisvesting en faciliteiten

De Titus Brandsmakapel is sinds 2003 de thuisbasis van Stichting het Kruispunt. Nijmeegse organisaties maken het al jaren financieel mogelijk dit bijzondere pand en gemeentelijk monument te onderhouden.

Woningcorporatie Talis levert een actieve bijdrage aan het verantwoord onderhouden van de Titus Brandsmakapel. Op 7 oktober 2013 ondertekenden Talis en het Kruispunt een partnerschapsovereenkomst, waarin Talis belooft de deskundigheid van haar medewerkers in te zetten voor het onderhoud van de kapel. Talis coördineert het onderhoud en beheer, stelt een meerjarenbegroting, houdt toezicht op de uitvoering van onderhoudswerkzaamheden en geeft advies bij verbouwingen en verbeteringen.

6. Jaarrekening

Voor de Stichting was 2013 financieel gezien een redelijk jaar. De totale baten bedroegen €84.520. Hiertegenover stonden uitgaven van €85.213. Dit betekent dat in 2013 een bescheiden negatief exploitatieieresultaat is behaald van €693. Daardoor is het eigen vermogen van de Stichting licht gedaald, van €33.686 eind 2012 naar € 32.992 eind 2013.

Donateurs in 2013 waren:

- Gemeente Nijmegen
- Zorgkantoor (bijdrage via IrisZorg)
- Skan Fonds
- Oranjefonds
- Talis (bijdrage in natura)
- Stichting Basta
- ITATI
- Diverse bijdragen van kerken, religieuzen en kerkelijke organisaties
- Diverse bijdragen van particulieren via de 'Club van 100'.

Voor een verder overzicht van de financiën verwijzen wij u naar de jaarrekening 2013 met een overzicht van de inkomsten en uitgaven in 2013, alsmede een balansoverzicht over dit jaar. De jaarrekening is te vinden op de website van Stichting het Kruispunt:

www.kruispuntnijmegen.nl

Religieuzen en lokale kerken steunen ons moreel en financieel. Op de foto: oogstdankdag in de PKN Groesbeek: gemeenteleden verkopen zelfgemaakte producten, opbrengst is voor het Kruispunt.

7. Vooruitblik van het bestuur

Voor 2014 is het streven vanuit het bestuur om meer projectmatig te gaan werken met verschillende portefeuillehouders binnen het bestuur. Uiteindelijk willen wij komen tot een zelflerende organisatie met een duidelijke verdeling van taken en verantwoordelijkheden tussen bestuur, pastoraatsgroep, medewerkers en vrijwilligers.

Door een heldere visie, herkenbare gezichten naar binnen en buiten en voldoende toerusting/faciliteiten van personeel en vrijwilligers wil het bestuur eraan bijdragen dat stichting het Kruispunt er kan zijn voor mensen van de straat.

Het bestuur bepaalt de kaders voor de organisatie en bekijkt of de activiteiten aansluiten bij onze visie en doelstellingen. Met de andere vrijwilligers en de beroepskrachten streven we naar goede relaties in het netwerk (gemeente, zorginstellingen, kerken, ondernemers en burgers).

In 2014 willen we in samenwerking met de pastoraatsgroep inzetten op nieuwe fondsenwerving voor de activiteiten van het Kruispunt, want de financiële basis onder ons werk blijft smal en wankel. Daarnaast willen we aandacht besteden aan personeels- en vrijwilligersbeleid, door te zorgen voor goede afspraken, inspirerende doelen, voldoende toerusting en beloning. Tenslotte hopen we in 2014, in samenwerking met Talis, eindelijk werk te kunnen maken van de noodzakelijke renovatie van onze mooie kapel.

Colofon

Teksten en samenstelling: Sandra Sennef, met bijdragen van Peter Freriks, Joost Roeterdink, Karlien Haak, Arjan Broers (eindredactie)

Stichting het Kruispunt, Nijmegen

Contactpersoon/coördinator

Sandra Sennef, 06 278 250 10, sandra@kruispuntnijmegen.nl

Pastores

Berend Veldhorst, Harrie Lennaerts

Overige leden pastoraatsgroep

Ellen Hoogveld (tot december 2013), Conny Lauinger, Winy de Kleyn

Bestuur

Agnes Schaap (voorzitter, tot april 2014), Peter Freriks, Karlien Haak, Joost Roeterdink, Paul Heydendaal, Arjan Broers, Birgit Hendriks

KvK nummer 09103772

bankrekening 926173979

Bezoekadres

Titus Brandsmakapel
Kroonstraat 114
6511 DW Nijmegen

Postadres

Postbus 147
6500 AC Nijmegen

www.kruispuntnijmegen.nl

